

Аудитын код: САГ-2018/162/СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна уу:

Цахим хуудас: www.audit.mn

Санхүүгийн аудитын газрын захирал бөгөөд тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn

Аудитын менежер С.Оюунгэрэл
Утас: 261885 Цахим хаяг: oyungerels@audit.gov.mn

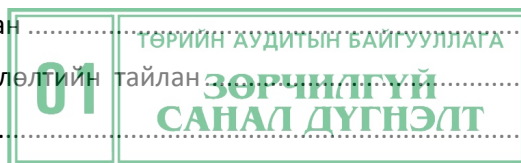
Аудитор Д.Цэгмиддорж
Утас: 261740 Цахим хаяг: tsegmiddorjd@audit.gov.mn

Агуулга

1	Аудитын гэрчилгээ	1
2	Аудитын тайлан	3
2.1	Оршил.....	3
2.2	Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага.....	3
2.3	Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин	4
2.4	Аудитын шалгуур үзүүлэлт, арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	4
2.5	Дотоод хяналт.....	4
2.6	Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	5
2.7	Шилэн дансны мэдээлэл	5
2.8	Төлөвлөлтийн шатанд тооцсон эрсдэл, түүний үр дагавар	6
2.9	Аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал, гаргасан шийдэл	6
2.9.1	Авлагын талаар.....	6
2.9.2	Үндсэн хөрөнгийн талаар	6
2.9.3	Төсвийн зарцуулалтын талаар	6
2.9.4	Урьдчилж төлсөн тооцооны талаар.....	7
2.10	Анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал.....	7
2.11	Дараагийн аудитаар авч үзэх асуудлууд.....	7
2.12	Аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл	7
2.13	Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	7
2.14	Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар:.....	8
2.15	Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл	8
3	Менежментийн захидал.....	9
3.1	Авлагын бүртгэлийн талаар.....	10
3.2	Үндсэн хөрөнгийн талаар	11
3.3	Төсвийн зарцуулалтын талаар	12
3.4	Урьдчилж төлсөн тооцооны талаар.....	13
4	Аудит хийгдсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	14
4.1	Аудит хийгдсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	14
4.2	Аудит хийгдсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	16
4.3	Аудит хийгдсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	18
4.4	Аудит хийгдсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	19
4.5	Аудит хийгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	21

1 Аудитын гэрчилгээ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:62-26-32-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2018.02.23 № 06/458
танай _____ -ны № _____ -т

МОНГОЛЫН ҮНДЭСНИЙ НОМЫН
САНГИЙН ЗАХИРЛЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.ИЧИНХОРЛОО
ТАНАА

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Монголын Үндэсний номын сангийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Монголын Үндэсний номын сангийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Монголын Үндэсний номын сангийн 2017 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

070452

Үүрэг, хариуцлага

Монголын Үндэсний номын сангийн удирдлага нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ
БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

\\10.10.10.20\Bichig_Khereg\Yawsan_Bichig\2018\0223SAG50.Docx

2 Аудитын тайлан

2.1 Оршил

Монголын Үндэсний номын сангийн 2017 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайланг Монголын Үндэсний номын сангийн захиралын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Б.Ичинхорлоо танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд танай санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, залруулаагүй материаллаг биш алдаа зөрчлийн талаарх тайлбар, тодруулга, өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилт, үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын явцад Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн аудитын журам, гарын авлагад дурдсан аудитын төлөвлөлт, гүйцэтгэл, тайлагналын үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, баримтжуулан Санхүүгийн тайлангийн аудитын удирдлагын системд оруулсан бөгөөд аудитад баримталсан стандарт, зарчим, үйл явцын талаарх мэдээллийг аудитын санал дүгнэлтэд тодорхойлсон болно.

2.2 Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

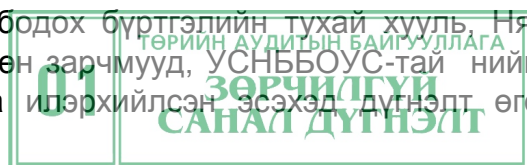
Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.5, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Монголын Үндэсний номын сангийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд /САГ-2018/162/СТА-ТШЗ/ Үндэсний аудитын газрын захиалгаар “Ньюбаланс Аудит” ХХК аудит хийлээ.

Аудитыг Төрийн аудитын тухай, Төсвийн тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиуд болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжийн хүрээнд Аудитын олон улсын стандартын зарчмуудад нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд боловсруулсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Монголын Үндэсний номын сангийн 2017 оны санхүүгийн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт /УСНББОУС/, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсөвт байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлангаа УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан холбогдох журмууд, төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Тухайн санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС-тай нийцүүлж материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Монголын Үндэсний номын сангийн 2017 оны санхүүгийн тайланг тус байгууллагын захирлын 2018 оны 2 дугаар сарын 01-ний өдрийн 56 дугаар албан бичгээр “Ньюбаланс Аудит” ХХК-д ирүүлсэн болно.

Монголын Үндэсний номын сангийн 2017 оны санхүүгийн тайлангийн аудитыг Үндэсний аудитын газартай байгуулсан YAГ/AA/2018-54 дугаартай гэрээний дагуу

2018 оны 1 дүгээр сарын 26-наас 2018 оны 2 дугаар сарын 25-ны хооронд хийхээр төлөвлөн “Ньюбаланс Аудит” ХХК-ийн аудитор Б.Лхагвадорж, аудиторын туслах Б.Гэрэлмаа нар гүйцэтгэлээ.

2.3 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Монголын Үндэсний номын сан 1921 онд Судар бичгийн хүрээлэнгийн дэргэд байгуулагдсан бөгөөд тайлант оны байдлаар 3.0 сая орчим ном хэвлэлтэй, 5 хэлтэс, 82 ажилтантайгаар үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Мөн номын сангуудад мөрдөгдөх эрх зүйн баримт бичиг, дүрэм журам боловсруулах, мэргэжлийн ном, гарын авлага, ном зүйн бүтээлүүдийг бэлтгэн гаргах, номын санчдын сургалтыг зохион байгуулах зэргээр улсын хэмжээний бүх төрлийн 1500 гаруй номын санд зөвлөгөө өгч ажилладаг мэргэжил, арга зүйн төв байгууллага юм.

Тус байгууллага нь соёлын өв, оюуны бүтээлийг цуглуулан баяжуулж, хадгалан хамгаалж, нээлттэй хүртээмжтэй мэдлэг мэдээллээр үйлчлэх, түгээх, хойч үед өвлүүлэн үлдээх эрхэм зорилготой байна.

Дээрх зорилтыг хэрэгжүүлэхийн тулд Монгол Улсын Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1-д “Төсвийн байгууллага нь түүний үйл ажиллагааг үр ашигтай удирдлагаар хангаж, ажлын үр дүнг хариуцах үүрэг бүхий төсвийн шууд захирагчтай байна” гэж заасны дагуу Монголын Үндэсний номын сангийн захирал төсвийн шууд захирагчийн үүргийг гүйцэтгэж байна.

Монголын Үндэсний номын сан нь улсын төсвөөс санхүүждэг бөгөөд Төсвийн тухай хуулийн дагуу төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай 2017 оны бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээ байгуулан уг гэрээний дагуу 993,247.6 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч ажилласан байна.

2.4 Аудитын шалгуур үзүүлэлт, арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудит хийхэд Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг шалгуур болгон ашиглав.

Аудитаар Монголын Үндэсний номын сангийн 2017 оны санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөх үүднээс тус байгууллагын удирдлагын бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд нягтлан бодох бүртгэлийн дансдын уламжлалт болон хяналтын эрсдэлийг тогтоон тухайн байгууллагын зүгээс тавьж буй дотоод хяналтыг үнэлж баримтжууллаа. /ТАБ-СТА-А-5/

Гүйцэтгэлийн шатанд санхүүгийн тайланг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, зарим гүйлгээ ихтэй томоохон дансад түүвэрчилсэн байдлаар аудитын 20 нарийвчилсан горим, сорилуудыг гүйцэтгэв. /ТАБ-СТА-В-3/

Тус байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагааг бүртгэх, хянах, боловсруулах үйл ажиллагааг “Санхүүгийн тооцоолох групп” ХХК-ийн “Acioius 3.0” програмаар боловсруулан санхүүгийн тайлан бэлтгэх аргачлалын дагуу санхүүгийн тайланг гаргасан бөгөөд цалингийн тооцоололд “Payroll” програмыг ашигладаг байна.

2.5 Дотоод хяналт

Монголын Үндэсний номын сангийн захирлын “Дотоод хяналт шалгалтын комиссыг шинэчлэх тухай” 2017 оны 6 дугаар сарын 05-ны өдрийн А/24 дүгээр

тушаалаар орон тооны бус дотоод хяналтын ажлын хэсэг байгуулагдан үйл ажиллагааны дотоод хяналтыг хэрэгжүүлсэн байна. Ингэснээр дотоод хяналт шалгалтын үйл ажиллагаа тогтмолжиж, Төрийн хяналт шалгалтын тухай хууль, “Дотоод хяналт шалгалтын нийтлэг журам батлах тухай” Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолын хэрэгжилтийг зохих хэмжээнд хангаж байна.

Шинээр байгуулагдсан комисс Монголын Үндэсний номын сангийн “Дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журам”-ыг шинэчлэн захирлын 2017 оны 6 дугаар сарын 23-ны өдрийн А/26 дугаар тушаалаар батлуулан хэрэгжүүлснээс гадна 2017 оны ажлын төлөвлөгөө гарган байгууллагын удирдлагаар батлуулан удирдамжийн дагуу дараах хяналтыг хийжээ. Үүнд:

- Ажил олгогчоос ажилтнуудтай хийсэн хөдөлмөрийн гэрээний хэрэгжилтийн байдалд хяналт үнэлгээ хийх;
- Байгууллагын галын аюулгүй ажиллагаанд үзлэг хийж, дүгнэлт гаргах;
- Хөндлөнгийн байгууллагуудаас хийгдсэн хяналт шалгалт, үнэлгээний дүн, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангуулах, хэрэгжилтийн байдалд хяналт үнэлгээ хийх ажлуудыг гүйцэтгэсэн байна.

Тайлант онд санхүүгийн үйл ажиллагаанд тусгайлан шалгалт хийгдээгүй бөгөөд өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжүүдийг хэрэгжүүлснээр авлага өглөгийн насжилтийн судалгааг гаргаж, он дамжсан авлага, өглөгийг барагдуулах ажлыг зохион байгуулж цаашид авлага, өглөг гаргахгүй байхад анхаарч ажилласнаар авлагын үлдэгдлийг тайлант оны эцэст өмнөх оноос 45.3 хувиар буюу 5,025.1 мянган төгрөгөөр бууруулсан байна. Мөн өртгөө бүрэн нөхсөн хөрөнгийн талаар эрх бүхий дээд байгууллагын удирдлагад танилцуулж, цаашид ашиглагдах боломжгүй 95,105.8 мянган төгрөгийн хөрөнгийг төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын зөвшөөрлийн дагуу акталж устгасан байна.

2.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Монголын Үндэсний номын сан 2017 онд улсын төсвөөс 993,247.6 мянган төгрөгөөр санхүүжигдэхээр батлагдсанаас 983,528.7 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг авч, 27,505.0 мянган төгрөгийн үндсэн болон туслах үйлчилгээний орлого бүрдүүлэхээс 29,822.2 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлжээ.

Батлагдсан төсвөөр 1,020,752.6 мянган төгрөгийг зарцуулахаас 1,022,485.2 мянган төгрөг зарцуулж, төсвийг 1,732.4 мянган төгрөгөөр хэтрүүлсэн нь үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны давсан орлогыг зарцуулсантай холбоотой байна.

Мөн нэмэлт төсвийн дансаар дээд шатны буюу Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яам, Сангийн яам, Шинжлэх ухаан, технологийн сан зэрэг байгууллагуудаас ном худалдан авах зардал, бичиг үсгийн баяр, төслийн санхүүжилтэд нийт 69,924.5 мянган төгрөгийг авч зарцуулан тайлагнажээ.

2.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Монголын Үндэсний номын сан 2017 онд Шилэн дансны нэгдсэн систем болон байгууллагын цахим хуудас, мэдээллийн самбарт байршуулах мэдээллүүдийг хуулийн хугацаанд нь байршуулж ажилласан байна. Тайлант онд тус байгууллага shilendans.gov.mn цахим санд хуулийн дагуу 5.0 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, цалингийн зардлаас бусад 5.0 сая төгрөгөөс дээш дүнтэй зарлагын гүйлгээний мэдээллийг байршуулж ажилласан байна. Тайлант онд тус байгууллагын

хувьд цахим санд 3 төрлийн мэдээллийг жил, улирал, сарын давтамжтай, нийт 150 мэдээллийг оруулах ёстойгоос 24 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулж, 124 мэдээллийг хугацаа хожимдуулсан буюу засвар оруулан байршуулж, 2 мэдээлэл оруулаагүй хүлээгдэж байна.

2.8 Төлөвлөлтийн шатанд тооцсон эрсдэл, түүний үр дагавар

Аудитын төлөвлөгөөгөөр тогтоосон уламжлалт болон хяналтын эрсдэлүүдийг сорих батламж мэдэгдлүүдийн хүрээнд данс бүрээр нийт 20 нарийвчилсан горим, сорилыг гүйцэтгэв.

2.9 Аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал, гаргасан шийдэл

2.9.1 Авлагын талаар

Тайлант оны санхүүгийн тайлангаарх авлагын үлдэгдэл /6,066.6 мянган төгрөг/-ийн 36.3 хувь буюу 2,202.7 мянган төгрөгийн авлага нь өмнөх онуудаас шилжин ирсэн үлдэгдэл бөгөөд үүнээс 664.6 мянган төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэж заасантай нийцэхгүй байна

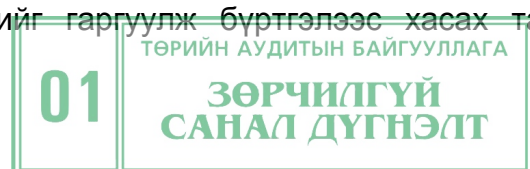
Шийдвэрлэсэн нь: Он дамжсан авлагыг барагдуулах, авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлж баталгаажуулах талаар менежментийн захидлаар зөвлөмж өгөх.

2.9.2 Үндсэн хөрөнгийн талаар

Тус байгууллагын санхүүгийн тайланд ашиглалтын хугацаа дууссан, элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн цаашид ашиглах боломжгүй 18 нэр төрлийн 25 ширхэг 15,198.8 мянган төгрөгийн үнэ бүхий үндсэн хөрөнгө бүртгэлтэй байгаа нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.3.3-т “засаж сэлбэн ашиглах боломжгүй эд хөрөнгийг акталж устгах”, 14 дүгээр зүйлийн 14.2.4-т “... үндсэн хөрөнгөд хамаарах эд хөрөнгө олж авах, захиалах, данснаас хасаж шилжүүлэх, устгах саналаа төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад тавьж, энэ хуулиар тогтоосон журмын дагуу зөвшөөрөл авах” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Ашиглалтгүй, элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн хөрөнгийг акталж устгах талаар холбогдох байгууллагын шийдвэрийг гаргуулж ~~бүртгэлээс хасах~~ талаар зөвлөмж өгөх

2.9.3 Төсвийн зарцуулалтын талаар

Тус байгууллага нь 2017 оны батлагдсан төсвийг 1,732.4 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийг зориулалтын дагуу хэмнэлттэй зарцуулах, үндсэн болон туслах үйлчилгээний давсан орлогыг холбогдох шийдвэрийг үндэслэн зарцуулах.

2.9.4 Урьдчилж төлсөн тооцооны талаар

“Түгээмэл шуурхай шуудан” ХХК-д 2018 оны хагас жилийн ном хэвлэлийн захиалгад урьдчилан төлсөн 2,369.7 мянган төгрөгийг урьдчилж гарсан зардлаар бус шууд зардлаар бүртгэсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккруэл сууриар хөтөлнө”, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийг зориулалтын дагуу хэмнэлттэй зарцуулах талаар зөвлөмж өгөх.

2.9.5 Нягтлан бодох бүртгэлийн талаар

2017 оны санхүүгийн тайланг хуулийн хугацаанаас 5 хоног хоцроож, аудитын байгууллагад ирүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д “төсвийн шууд захирагч ... жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж, аудит хийсэн санхүүгийн тайланг 02 дугаар сарын 25-ны дотор харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлэх” гэж заасныг зөрчсөн.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.1-т “өөрт олгогдсон эд хөрөнгийн бүрэн бүтэн байдлыг хангаж, үйл ажиллагааныхаа зорилгод нийцүүлэн зориулалтын дагуу эзэмшиж, ашиглах” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хуулийн хугацаанд санхүүгийн тайлангаа ирүүлээгүй албан тушаалтанд хариуцлага тооцох тухай албан шаардлага өгөх.

2.10 АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ

Анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал гараагүй болно.

2.11 ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АСУУДЛУУД

Анхаарал татахуйц чухал асуудал үгүй байна.

2.12 АУДИТААР ИЛЭРСЭН ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

Монголын Үндэсний номын сангийн 2017 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 21,503.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрсэн ба эдгээр зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, зөрчлийг арилгах талаар байгууллагын удирдлагад 3 зөвлөмж, санхүүгийн тайланг хуулийн хугацаанд ирүүлээгүй албан тушаалтанд хариуцлага тооцох асуудлаар 1 албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэсэн болно.

2.13 ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 4 зөвлөмж өгснийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

2.14 МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДЛЫН СУУРЬ СОНГОСОН ҮНДЭСЛЭЛ, ТАЙЛБАР:

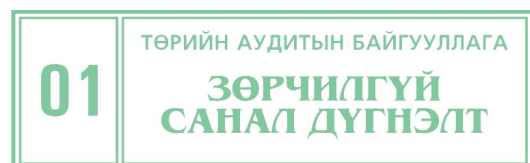
Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үеийн материаллаг байдлыг Аудитын олон улсын стандарт 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгов.

Тайлант онд тус байгууллагын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаарх нийт зардал өмнөх оноос 57,836.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнийг үндэслэн материаллаг байдлын түвшинг гүйцэтгэлийн шатанд тус байгууллагын 2017 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын гүйцэтгэл /1,180,431.7 мянган төгрөг/-ийн 2.0 хувиар тооцож 23,608.6 мянган төгрөгөөр тогтоолоо. Энэ нь төлөвлөлтийн шатанд тооцсоноос 1,156.7 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж байгаа болно. /ТАБ-СТА-В1/

2.15 Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Монголын Үндэсний номын сангийн 2017 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг баталгаажуулах ажлыг Аудитын олон улсын стандартын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Монголын Үндэсний номын сангийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлэгдсэн байна.

3 МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Үндэсний аудитын газрын захиалгаар “Ньюбаланс Аудит” ХХК-ийн гүйцэтгэсэн аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн Менежментийн захидлыг Монголын Үндэсний номын сангийн удирдлагад зориулж бэлтгэсэн бөгөөд түүнд хяналтын сул тал буюу горимыг өөрчлөх замаар хяналтыг сайжруулж болох зөвлөмжийг өглөө.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга нь АОУС-ын дагуу хийгддэг аудитын горимоос урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлангийн талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний горим зориулагдсан. Энэ нь Монголын Үндэсний номын сангийн хэрэгжүүлдэг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын зөвлөмжүүд дахин хяналт хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт дүгнэлтийг тусгаж байгаа болно.

Бид эдгээр зөвлөмжийг Та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд харин эдгээр зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан Монголын Үндэсний номын сангийн санхүүгийн болон бусад ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

3.1 Авлагын бүртгэлийн талаар

Тэргүүлэх ач холбогдол №1

ҮАГ-ын ажиглалт

Тайлант оны санхүүгийн тайлангаарх авлагын үлдэгдэл /6,066.6 мянган төгрөг/-ийн 36.3 хувь буюу 2,202.7 мянган төгрөгийн авлага нь өмнөх онуудаас шилжиж ирсэн үлдэгдэл бөгөөд үүнээс 664.6 мянган төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Он дамжсан авлагыг барагдуулах, авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлж баталгаажуулах.

Зөвлөмжийн биелэлтийг 2018 оны 6 дугаар сарын 25-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх.

Эрсдэлүүд

Авлага төлөгдөх найдваргүй болох, санхүүгийн тайлан үнэн зөв илэрхийлэгдэхгүй байх, ашиглал шамшигдал үүсэх

Төсвийн захирагчийн хариу

Аудитын зөвлөмжийн дагуу холбогдох арга хэмжээг авч, хариу мэдэгдэнэ.

3.2 Үндсэн хөрөнгийн талаар

Тэргүүлэх ач холбогдол №2

ҮАГ-ын ажиглалт

Тус байгууллагын санхүүгийн тайланд ашиглалтын хугацаа дууссан, элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн цаашид ашиглах боломжгүй 18 нэр төрлийн 25 ширхэг 15,198.8 мянган төгрөгийн үнэ бүхий үндсэн хөрөнгө бүртгэлтэй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.3.3-т “засаж сэлбэн ашиглах боломжгүй эд хөрөнгийг акталж устгах”, 14 дүгээр зүйлийн 14.2.4-т “... үндсэн хөрөнгөд хамаарах эд хөрөнгө олж авах, захиалах, данснаас хасаж шилжүүлэх, устгах саналаа төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад тавьж, энэ хуулиар тогтоосон журмын дагуу зөвшөөрөл авах” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Ашиглалтгүй, элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн хөрөнгийг акталж устгах талаар холбогдох байгууллагын шийдвэрийг гаргуулж, бүртгэлээс хасах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх.

Зөвлөмжийн биелэлтийг 2018 оны 6 дугаар сарын 25-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх.

Эрсдэлүүд

Хөрөнгийн дүн, санхүүгийн нөөц буруу илэрхийлэгдэх, санхүүгийн тайлан үнэн, зөв баримт материал, бодит тоо, мэдээнд үндэслээгүй байх.

Төсвийн захирагчийн хариу

Аудитын зөвлөмжийн дагуу холбогдох арга хэмжээг авч, хариу мэдэгдэнэ.

3.3 ТӨСВИЙН ЗАРЦУУЛАЛТЫН ТАЛААР

Тэргүүлэх ач холбогдол №3

ҮАГ-ын ажиглалт

Тус байгууллага нь 2017 оны батлагдсан төсвийг 1,732.4 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан.

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах” гэж заасныг зөрчсөн байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Төсвийг зориулалтын дагуу хэмнэлттэй зарцуулах, үндсэн болон туслах үйлчилгээний давсан орлогыг холбогдох шийдвэрийг үндэслэн зарцуулах.

Зөвлөмжийн биелэлтийг 2018 оны 6 дугаар сарын 25-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх.

Эрсдэлүүд

Төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй зарцуулагдах, бодит бус тооцоолол үүсэх, санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх.

Төсвийн захирагчийн хариу

Аудитын зөвлөмжийн дагуу холбогдох арга хэмжээг авч, хариу мэдэгдэнэ.

3.4 Урьдчилж төлсөн тооцооны талаар

Тэргүүлэх ач холбогдол №4

ҮАГ-ын ажиглалт

“Түгээмэл шуурхай шуудан” ХХК-д 2018 оны хагас жилийн ном хэвлэлийн захиалгад урьдчилан төлсөн 2,369.7 мянган төгрөгийг урьдчилж гарсан зардлаар бус шууд зардлаар бүртгэсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккруэл сууриар хөтөлнө” гэж заасныг зөрчсөн байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Бэлтгэн нийлүүлэгчид үйлчилгээний үнийг урьдчилж төлсөн төлбөр тооцоог холбогдох тушаал, зааврын дагуу бүртгэж байх, зөрчлийг давтан гаргахгүй ажиллах.

Нягтлан бодох бүртгэлээ аккруэл сууриар хөтлөх талаар зөвлөмж өгөх.

Зөвлөмжийн биелэлтийг 2018 оны 6 дугаар сарын 25-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх.

Эрсдэлүүд

Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх, орлого зарлагын гүйцэтгэл буруу илэрхийлэгдэх, төсвийг зориулалт бусаар зарцуулах.

Аудитын зөвлөмжийн дагуу холбогдох арга хэмжээг авч, хариу мэдэгдэнэ.

4 Аудит хийгдсэн САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**4.1 Аудит хийгдсэн САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН**

Тайлант хугацаа: 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

ДАНС	БАЛАНСЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ	ЭХНИЙ	ЭЦСИЙН
		ҮЛДЭГДЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	89,125,460.27	95,776,362.98
31	МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	0.00	584,560.00
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	0.00	584,560.00
31110	Төгрөг	0.00	584,560.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	0.00	0.00
3121	Төгрөг	0.00	0.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	0.00	0.00
31214	Бусад төсөл нөөцийн харилцах	0.00	0.00
33	АВЛАГА	11,091,730.27	6,066,615.98
33100	Ажиллагсадтай холбогдсон авлага	7,373,270.00	665,350.00
335	Бусад авлага	3,718,460.27	5,401,265.98
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,053,447.87	3,558,557.58
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	2,665,012.40	1,842,708.40
34	УРЬДЧИЛГАА	22,541,000.00	12,086,506.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	22,541,000.00	9,833,750.00
3471	Урьдчилгаа тооцоо	-	2,252,756.00
34714	Томилолтын урьдчилгаа	-	2,252,756.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	55,492,730.00	77,038,681.00
351	Түүхий эд материал	-	2,500,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	-	2,500,000.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	1,050,480.00	903,745.00
354	Хангамжийн материал	54,442,250.00	73,634,936.00
35410	Бичиг хэргийн материал	27,152,146.00	34,570,342.00
35420	Аж ахуйн материал	4,380,004.00	4,235,664.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	106,500.00	-
35440	Түлш шатах тослох материал	191,000.00	18,000.00
35450	Барилгын засварын материал	461,800.00	2,604,890.00
35470	Бусад хангамжийн материал	22,150,800.00	32,206,040.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,947,576,104.44	4,928,558,923.76
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,036,701,564.71	5,024,335,286.74
392	Биет хөрөнгө	4,896,207,442.04	4,871,242,194.45
39201	Барилга, байгууламж	1,847,690,019.00	1,847,690,019.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,540,066,442.15)	(1,568,141,828.87)
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл	51,800,000.00	51,800,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(35,517,499.53)	(39,497,499.45)
39205	Машин, тоног төхөөрөмж	956,965,951.97	896,499,875.82
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(553,584,577.01)	(586,116,559.93)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	236,399,507.00	217,007,495.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(121,767,313.66)	(122,286,443.72)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	67,954,121.00	77,247,581.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(42,066,443.54)	(47,797,409.70)
39217	Номын фонд	4,028,400,118.96	4,144,836,964.80

393	Биет бус хөрөнгө	51,368,662.40	57,316,729.31
39301	Програм хангамж	23,950,000.00	28,950,000.00
39302	Хасагдуулга	(4,789,999.92)	(7,393,333.22)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	47,636,000.00	57,636,000.00
39304	Хасагдуулга	(15,427,337.68)	(21,875,937.47)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,036,701,564.71	5,024,335,286.74
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	11,815,434.66	6,932,403.80
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	11,815,434.66	6,932,403.80
413	Өглөг	11,815,434.66	6,932,403.80
4131	Ажиллагчидтай холбогдсон өглөг	122,953.56	309,079.25
4132	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	2,977.00	2,977.00
4136	Бусад өглөг	11,689,504.10	6,620,347.55
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	11,143,797.10	6,251,475.55
41362	Хувь хүмүст төлөх өглөг	545,707.00	368,872.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	5,024,886,130.05	5,017,402,882.94
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,024,886,130.05	5,017,402,882.94
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /ЗГСан/ орон нутгийн сан	1,587,855,239.88	1,587,855,239.88
51101	Өмч: -Төрийн өмч	1,587,855,239.88	1,587,855,239.88
512	Хуримтлагдсан үр дүн	391,321,315.88	384,469,611.62
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	391,321,315.88	391,952,858.73
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(7,483,247.11)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,045,709,574.29	3,045,078,031.44
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	5,036,701,564.71	5,024,335,286.74

4.2 Аудит хийгдсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	/төгрөгөөр/	
		ӨМНӨХ ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛ	ТАЙЛАНТ ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛ
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,098,202,253.60	1,190,886,750.60
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	86,652,872.00	126,467,750.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	86,652,872.00	126,467,750.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	86,652,872.00	126,467,750.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	21,365,020.00	27,425,090.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	797,000.00	2,992,760.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	64,490,852.00	96,049,900.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,011,549,381.60	1,064,419,000.60
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	967,077,400.00	993,247,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	967,077,400.00	993,247,600.00
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	44,471,981.60	71,171,400.60
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	20,171,981.60	1,195,425.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	24,300,000.00	66,755,000.60
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	3,220,975.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	1,122,595,310.11	1,180,431,748.55
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,113,051,066.66	1,147,781,405.77
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,113,051,066.66	1,147,781,405.77
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	716,959,466.72	723,860,374.84
210101	Цалин	539,388,496.87	548,911,021.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	42,256,799.00	55,531,000.00
210105	Гэрээтийн цалин	135,314,170.85	119,418,353.84
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	78,232,744.34	81,631,857.19
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	49,865,550.49	52,340,930.19
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	5,925,558.04	5,928,124.00
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	7,013,011.38	7,314,756.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	1,402,601.68	1,458,915.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	14,026,022.76	14,589,132.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	46,458,415.80	45,223,194.66
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	21,240,202.00	19,310,677.00
210302	Түлш, халаалтын зардал	22,537,780.80	22,501,257.45
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	2,680,433.00	3,411,260.21
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	44,826,710.25	48,286,144.06
210401	Бичиг хэргийн материал	16,903,866.00	18,628,239.00
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	2,245,008.00	4,297,762.19
210403	Шуудан холбоо интернетийн төлбөр	7,688,612.25	4,081,677.87
210404	Ном, хэвлэлийн зардал	9,241,098.00	13,893,360.00
210406	Бага үнэ түргэн элэгдэл зүйлс	8,748,126.00	7,385,105.00
2105	Нормативт зардал	802,000.00	1,307,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	802,000.00	1,307,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,384,350.00	10,225,794.00
210601	Багаж хэрэгсэл	78,000.00	10,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	-	599,000.00
210604	Урсгал засвар	7,256,350.00	9,616,794.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,087,400.00	2,426,600.00
210702	Дотоод томилолтын зардал	2,267,800.00	2,426,600.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	1,819,600.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	34,973,620.00	51,330,361.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,894,690.00	35,035,677.50

210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	2,000,000.00	2,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээний төлбөр	249,840.00	220,140.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	274,050.00	272,100.00
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	,955,360.00	13,200,551.00
210807	Газрын төлбөр	669,680.00	544,493.00
210808	Банк санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	30,000.00	57,400.00
210809	Улсын мэдээллийн маягтын зардал	900,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	179,376,359.55	183,490,079.52
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	8,305,093.00
210902	Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	2,365,310.00	1,328,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	177,011,049.55	173,856,986.52
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	9,544,243.45	32,650,342.78
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	1,260,344.00
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	-	1,260,344.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	589,000.00	21,000,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	589,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	-	21,000,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт	8,955,243.45	10,389,998.78
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,955,243.45	10,389,998.78
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	(24,393,056.51)	10,455,002.05
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	-	17,938,249.16
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	1,138,249.16
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	16,800,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VI=IV-V)	-	(17,938,249.16)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (VII=III+VI)	(24,393,056.51)	(7,483,247.11)

4.3 Аудит хийгдсэн ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2016 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	1,587,855,239.88	3,045,709,574.29	415,714,372.39	5,049,279,186.56
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,587,855,239.88	3,045,709,574.29	415,714,372.39	5,049,279,186.56
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл, хэрэгжсэн дүн				
Хөрөнгө оруулалтын дахин үнэлгээний гарз				
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз гарз				
Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/			-13,970,856.13	-13,970,856.13
2016 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл				
2017 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	1,587,855,239.88	3,045,709,574.29	391,321,315.88	5,024,886,130.05
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			631,542.85	631,542.85
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,587,855,239.88	3,045,709,574.29	391,952,858.73	5,025,517,672.90
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл, хэрэгжсэн дүн		-631,542.85		-631,542.85
Хөрөнгө оруулалтын дахин үнэлгээний гарз				
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз гарз				
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				
Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/			-7,483,247.11	-7,483,247.11
2017 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	1,587,855,239.88	3,045,078,031.44	384,469,611.62	5,017,402,882.94

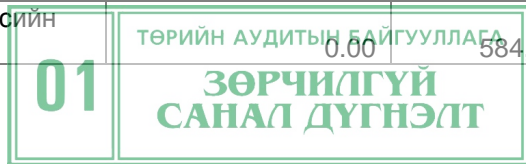
4.4 Аудит хийгдсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ӨМНӨХ ОНЫ	ТАЙЛАНТ ОНЫ
		ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,065,622,866.60	1,112,059,718.60
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	40,142,654.00	38,956,855.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	40,142,654.00	38,956,855.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	40,142,654.00	38,956,855.00
120004	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос		
1	санхүүжих	21,365,020.00	27,425,090.00
120004	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос		
2	санхүүжих	18,777,634.00	11,531,765.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,025,480,212.60	1,073,102,863.60
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	967,077,400.00	993,247,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	967,077,400.00	993,247,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	44,471,981.60	71,171,400.60
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	20,171,981.60	1,195,425.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	24,300,000.00	66,755,000.60
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	3,220,975.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс		
санхүүжих		13,930,831.00	8,683,863.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	13,930,831.00	8,683,863.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	1,040,669,766.60	1,041,066,558.60
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,040,669,766.60	1,041,066,558.60
210	БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,030,376,603.15	1,007,152,970.82
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	743,300,890.84	724,341,883.31
210101	Үндсэн цалин	579,750,545.30	585,505,455.31
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,853,200.00	44,434,500.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	140,697,145.54	94,401,928.00
2102	Ажил олгочоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	78,916,378.06	79,757,449.93
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	78,916,378.06	79,757,449.93
2103	Байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал	47,598,345.00	45,603,299.21
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	21,240,202.00	19,310,677.00
210302	Түлш, халаалтын зардал	23,677,710.00	22,881,362.00
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	2,680,433.00	3,411,260.21
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	57,437,295.25	40,969,728.87
210401	Бичиг хэрэг	4,905,390.00	8,497,810.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,444,200.00	4,396,100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,667,612.25	4,113,177.87
210404	Ном, хэвлэл	32,740,318.00	12,870,275.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,685,775.00	11,092,366.00
2105	Нормативт зардал	994,000.00	1,053,735.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	994,000.00	1,053,735.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,198,750.00	9,305,334.00
210601	Багаж техник хэрэгсэл	1,257,500.00	1,386,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллийн хэрэгсэл	62,700.00	599,000.00
210604	Урсгал засвар	3,878,550.00	7,320,334.00

2107	Томилолт, зочны зардал	4,963,800.00	2,130,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,563,800.00	2,130,600.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	2,400,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	71,853,120.00	88,020,638.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	56,574,190.00	72,361,454.50
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,000,000.00	2,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	249,840.00	220,140.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	274,050.00	272,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,285,360.00	10,659,551.00
210807	Газрын төлбөр	669,680.00	544,493.00
210808	Банк санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	30,000.00	57,400.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,770,000.00	1,905,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,114,024.00	15,970,302.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,242,714.00	14,576,302.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлаг хийх	2,871,310.00	1,394,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	10,293,163.45	33,913,587.78
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	1,260,344.00
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	-	1,260,344.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	600,000.00	21,000,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	600,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	-	21,000,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	9,693,163.45	11,653,243.78
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,693,163.45	11,653,243.78
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	24,953,100.00	70,993,160.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	24,953,100.00	70,408,600.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	24,953,100.00	70,408,600.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	24,953,100.00	70,408,600.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	24,953,100.00	70,408,600.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(24,953,100.00)	(70,408,600.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.00	584,560.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	584,560.00

4.5 Аудит хийгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,020,752,600.00	1,022,485,240.00
3	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,020,752,600.00	1,022,485,240.00
4	Бараа, үйлчилгээний зардал	994,890,900.00	990,506,039.82
5	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	715,138,700.00	711,911,623.31
6	Үндсэн цалин	670,608,600.00	577,160,195.31
8	Унаа, болон бусад нөхөн олговор	44,530,100.00	44,434,500.00
10	Гэрээт ажлын хөлс	-	90,316,928.00
11	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	79,704,100.00	79,308,099.93
12	Тэтгэврийн даатгал	79,704,100.00	79,308,099.93
17	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45,603,300.00	45,603,299.21
18	Гэрэл цахилгаан	19,736,200.00	19,310,677.00
19	Түлш, халаалт	22,636,900.00	22,881,362.00
20	Цэвэр, бохир ус	3,230,200.00	3,411,260.21
22	Хангамж, бараа материалын зардал	65,076,700.00	65,076,603.87
23	Бичиг хэрэг	5,818,100.00	6,367,810.00
24	Тээвэр (шатахуун)	4,172,400.00	4,396,100.00
25	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	3,650,700.00	4,113,177.87
26	Ном, хэвлэл	38,448,900.00	38,448,900.00
28	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	12,986,600.00	11,750,616.00
30	Нормативт зардал	1,149,000.00	1,149,000.00
33	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	1,149,000.00	1,149,000.00
34	Эд хогшил худалдан авах	11,757,500.00	11,755,334.00
35	Багаж, техник, хэрэгсэл	136,100.00	136,000.00
37	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	599,000.00	599,000.00
38	Урсгал засвар	11,022,400.00	11,020,334.00
39	Томилолт, зочны зардал	2,251,900.00	2,130,600.00
41	Дотоод албан томилолт	2,251,900.00	2,130,600.00
43	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	66,058,000.00	65,421,962.50
44	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	45,769,000.00	45,762,778.50
45	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	2,000,000.00	2,000,000.00
46	Даатгалын үйлчилгээ	220,200.00	220,140.00
47	Тээврийн хэрэгслийн татвар	272,100.00	272,100.00
49	Мэдээллийн технологийн зардал	14,850,000.00	14,659,551.00
50	Газрын төлбөр	778,600.00	544,493.00
51	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	262,300.00	57,400.00
52	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,905,800.00	1,905,500.00
53	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,151,700.00	8,149,517.00
54	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,757,500.00	6,755,517.00
55	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,394,200.00	1,394,000.00
66	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	25,861,700.00	31,979,200.18
67	Засгийн газар хоорондын шилжүүлэг	1,261,700.00	1,260,344.00
69	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	1,261,700.00	1,260,344.00
70	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,600,000.00	21,000,000.00
78	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	24,600,000.00	21,000,000.00
79	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	9,718,856.18
82	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	9,718,856.18

97	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,021,552,600.00	1,023,069,800.00
98	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	994,047,600.00	993,247,600.00
99	Улсын төсвөөс санхүүжих	994,047,600.00	993,247,600.00
110	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	27,505,000.00	29,822,200.00
111	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	23,595,000.00	24,204,115.00
112	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,910,000.00	5,618,085.00
127	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	0.00
128	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	584,560.00
129	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	-	-
130	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	-	-
133	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	82	82
134	Удирдах ажилтан	1	1
135	Гүйцэтгэх ажилтан	61	61
136	Үйлчлэх ажилтан	20	20
138	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО /жилийн дунджаар/	-	-
148	ЭМЧЛҮҮЛЭГСЭДИЙН ТОО	-	-
152	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	-	-
153	Төрийн захиргааны албан хаагч /ТЗ/	-	-
154	Төрийн тусгай албан хаагч /ТТ/	-	-
155	Ажлын албаны албан хаагч /АА/	-	-
156	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч /ТҮБД/	-	-
157	ШУ-ны салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч /ТҮШУ/	-	-
158	Соёл урлагын салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч /ТҮСУ/	62	62
159	Мэргэжлийн боловсролын төрийн үйлчилгээний албан хаагч /ТҮМБ/	-	-
160	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч /ТҮЭМ/	-	-
161	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч /ТҮ/	20	20
162	Гэрээт ажилтан	-	-
163	Улс төрийн албан хаагч /УТ/	-	-

